

ELVIA AS
Postboks 4100
2307 HAMAR

Vår dato: 28.10.2022

Vår ref.: 202206810-8 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Omlegging 47 kV nettanlegg ved Hamang transformatorstasjon – godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til deres epost av 29.03.2022 med oversendelse av miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) datert 28.03.2022 for omlegging av 47 kV nettanlegg ved Hamang transformatorstasjon.

Vedtak

NVE godkjenner fremlagte miljø-, transport- og anleggsplan for omlegging av 47 kV nettanlegg ved Hamang transformatorstasjon i Bærum kommune.

Vilkår for godkjenning:

- Dere skal orientere oss om når anleggsarbeidet starter og når anlegget blir satt i drift. Vi skal også orienteres ved viktige eller kritiske faser.
- Entreprenører skal gjøres kjent med MTA og dette vedtaket.
- Konsesjonær skal sørge for at det gjøres nødvendige tiltak i anleggsarbeidet som reduserer risikoen for skredhendelser, jf. beskrivelse i geotekniske vurderinger.
- Dersom dere avdekker avvik som har medført, eller kan medføre betydelig skade på miljøet, skal dette umiddelbart rapporteres til NVE. Rapporteringen må også angi hvilke tiltak som er, eller vil bli iverksatt for å lukke avviket, hindre gjentakelser og avbøte mulige skader.
- Det skal utarbeides en sluttrapport som sendes NVE innen ett år etter at anlegget er satt i drift. Rapporten skal dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjon, godkjent MTA og eventuelle endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen.

Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 30.04.2021 post 10 (NVE ref.: 202001989-26)

Planen må være i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen.

NVE understreker at planene ikke skal fravikes uten vår godkjennelse. Planene gjelder for bygging, drift og vedlikehold av anlegget. Vi kan stille krav om ytterligere detaljering og dokumentasjon for hele eller deler av anlegget ved senere tidspunkt.

NVE kan følge opp anlegget med tilsyn med hjemmel i energiloven kapittel 10.

Vi gjør oppmerksom på at tiltakshaver må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Bakgrunn

Statnett SF er i gang med å etablere en ny transformatorstasjon på Hamang i Bærum kommune, Viken fylke. Som følge av Statnett sitt arbeid, er det nødvendig for Elvia å legge om eksisterende 47 kV nettanlegg og koble kablene til den nye stasjonen.

Høring

Elvia sin MTA om omlegging av 47 kV nettanlegg på Hamang, ble sendt på høring sammen med en endringssøknad for Statnett som gjaldt et midlertidig muffehus i Hamang transformatorstasjon.

NVE sendte ut høringen den 08.04.2022 med høringsfrist den 09.05.2022. Følgende instanser mottok høringsbrevet: Hatros II AS, Franzefossbyen AS, Statens vegvesen, Bærum kommune, Franzefoss Pukk AS, Statsforvalteren i Oslo og Viken, Viken fylkeskommune. Sameiet Hamang gård, Sameiet Hamang terrasse 55, Kjell E. Grena Jacobsen og Arne Røst.

Innkomne merknader

NVE har mottatt fire uttalelser til MTA for omlegging av 47 kV nettanlegg ved Hamang. Disse er sammenfattet under. Det er kun tema som er relevant for Elvia sin MTA som er sammenfattet.

Høringsinnspillene ble i henhold til forvaltningsloven § 33 sendt til Elvia for kommentering den 27.09.2022. NVE mottok kommentarer til uttalelsene i epost av 30.09.2022. Elvia sine kommentarer til høringsuttalelsene, finnes som kursiv under den aktuelle uttalelsen.

Bærum kommune (09.02.2022) viser til at de i brev av 18.02.2022 uttalte seg til en foreløpig versjon av Elvias MTA-plan. Kommunens merknader anses tilfredsstillende fulgt opp i den MTA-planen for Elvias anleggsomlegging ved Hamang transformatorstasjon som er oversendt NVE. Bærum kommune har ingen ytterligere merknader til MTA-planen.

Bærum kommune forutsetter at påkrevde gravetillatelser innhentes og nødvendig koordinering gjennomføres/følges opp for å unngå konflikter med øvrig offentlig infrastruktur. Samordning av anleggsfasene for kommunens sykkelveiprosjekt og Elvias kabelprosjekt i Bjørnegårdsvingen vil være hensiktsmessig for alle berørte parter.

Kommentar fra Elvia:

Elvia er fornøyd med at MTA-planen svarer ut kommunens tidligere merknader på en tilfredsstillende måte. Nødvendige gravetillatelser vil bli innhentet.

Det har også allerede vært koordineringsmøte med kommunen om disse gravearbeidene. De arbeidene som kan utføres samtidig vil bli utført i 2023, men øvrige arbeider kommunen skal utføre vil bli utført etter at våre arbeider er ferdigstilt. Dette antatt i løpet av 2024.

Viken fylkeskommune (08.05.2022) viser til innspill datert 05.10.2020, hvor det blant annet står:

«Som vist i MTA-plan ligger det en automatisk fredet steinalderlokalitet i området. Viken fylkeskommune vil gjøre oppmerksom på at lokaliteten ble utvidet under arkeologisk registrering i år, slik at avgrensingen i kartvedlegget merket «Vedlegg 1_situasjonsplan», ikke stemmer. Korrekt avgrensing er imidlertid vist i kart i selve MTA-planen.»

Fylkeskommunen kan ikke se at noen av de omtalte tiltakene vil virke inn på dette kulturminnet.

Fylkeskommunen forutsetter at de blir varslet ved avvik eller endringer.

Kommentar fra Elvia:

Viken Fylkeskommune vil bli varslet om det blir endringer i opprinnelig plan vedrørende omlegging av 47kV kablene til ny transformatorstasjon.

Statsforvalteren i Oslo og Viken (05.05.2022) viser til at kabeltraseen ligger innenfor den viktige naturtypen viktig bekke- og sandvassdrag (Sandvikselva) som er registrert med B-verdi etter DN-håndbok 13. Kantvegetasjon er svært viktig for naturmangfold i og langs vassdrag. Gode kantsoner bidrar også til å redusere avrenning av næringssalter og fare for elveerosjon. Langs vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes kantvegetasjon, jfr. vannressursloven § 11, og ved eventuell fjerning av vegetasjon i kantsoner skal Statsforvalteren vurdere om det kreves en dispensasjon. I MTA opplyses det at kabeltraseen ikke berører kantvegetasjonen, med unntak av et mindre område der eksisterende kabel graves frem og bøyes/flyttes for å kunne skjøte med ny kabel. Statsforvalteren påpeker at kantvegetasjonen ikke skal belastes mer enn nødvendig.

Anleggsarbeid kan medføre betydelig skade på miljøet ved at blant annet store mengder partikler/slam og en rekke andre forurensningskomponenter finner veien til innsjø og vassdrag. Statsforvalteren gjør oppmerksom på at Sandvikselva er leveområde for elvemusling. Dette er en art som er sårbar for forurensning og sedimentasjon, og anleggsarbeidene må derfor planlegges og gjennomføres på en slik måte at uheldig avrenning av partikler og annen forurensning til elva unngås.

Kommentar fra Elvia:

Elvia vil ta til etterretning at ikke kantvegetasjon røres mer enn nødvendig.

Når vi grave langs Sandvikselva vil vi også ha stort fokus på å hindre uheldig avrenning til Sandvikselva, noe som igjen kan skade liv i elva. Om det skulle oppstå situasjoner som krever dispensasjon eller lignende vil Elvia ta kontakt.

Statens vegvesen (13.05.2022) forvalter E16 Bjørnegårdstunnelen som går under nye Hamang transformatorstasjon. Slik Statens vegvesen leser endringssøknadene, vil ikke tunnelen bli direkte berørt av de planlagte arbeidene. Men dersom det likevel skulle bli aktuelt med sprenging/pigging eller andre terrenginngrep nærmere enn 50 meter fra Bjørnegårdstunnelen, må det søkes Statens vegvesen særskilt.

Statens vegvesen gjør oppmerksom på at vegnett på overflaten er kommunalt eller fylkeskommunalt, og at tiltak som berører disse må avklares med aktuell vegmyndighet.

Kommentar fra Elvia:

Statens Vegvesen vil bli kontaktet om det skal utføres arbeider som utgjør en risiko for deres anlegg i området. Pr. i dag er det ikke planer om slik arbeider.

NVEs vurderinger

Formålet med en MTA er å sikre at det tas hensyn til miljø og landskap ved bygging og drift av anlegget. Vurderingene i planen skal baseres på informasjon som er kommet frem i konsesjonsprosessen.

NVE mener MTA som Elvia har utarbeidet for omlegging av 47 kV nettanlegget ved Hamang transformatorstasjon beskriver hvordan anleggsarbeidet skal gjennomføres. I dette kapittelet vil vi kun gå gjennom om MTA svarer på vilkårene satt i anleggskonsesjonen, og gjøre en vurdering av de øvrige temaene i MTA hvor det er ytterligere behov for avklaring med NVE. NVE forutsetter at Elvia ved anleggsarbeidet følger beskrivelsen i MTA, og vi mener det ikke er nødvendig å gjøre en vurdering av alle temaene som MTA beskriver.

Fremmede arter

I anleggskonsesjonen datert 30.04.2021 er det satt vilkår om at MTA-planen spesielt skal beskrive og drøfte:

Tiltak for å hindre spredning av fremmede arter i forbindelse med anleggsarbeidene. Som en del av MTA-planen skal det gjennomføres kartlegging av områder som berøres av anleggsarbeider der det kan være høy risiko for spredning av fremmede arter.

Elvia skriver i MTA at det er gjennomført en kartlegging av fremmede arter innenfor anleggsområdet, og at det er konstatert forekomster av fremmede arter. Artene kanadagullris og mongolspringfrø har stedvis stor utbredelse, og det er vurdert som stor risiko for at artene kan spre seg til «rene områder» i forbindelse med anleggsarbeidet. Arealer med forekomst av fremmede arter er vist i MTA-kart, og i MTA 6.1.1 er det beskrevet tiltak for å unngå spredning av fremmede arter.

NVE mener tiltakene Elvia har beskrevet i MTA, er en god plan for hvordan spredning av fremmede arter i forbindelse med anleggsarbeidet skal forhindres. NVE forutsetter at tiltakene gjennomføres, og ber om at håndtering av fremmede arter inkluderes som et punkt i sluttrapporten (jf. avsnitt lenger ned).

Vegetasjonsskjerm

I anleggskonsesjonen datert 30.04.2021 er det satt vilkår om at MTA-planen spesielt skal beskrive og drøfte:

Tiltak for å bevare vegetasjonsskjerm ved Bjørnegård transformatorstasjon for å begrense innsyn til stasjonen

NVE viser til kapittel 6.3 i MTA, hvor det bekreftes at vegetasjonsskjerm ved Bjørnegård transformatorstasjon skal bevares. Dette går også fram av MTA-kartet. NVE legger dette til grunn.

Mastedesign

I anleggskonsesjonen datert 30.04.2021 er det satt vilkår om at MTA-planen spesielt skal beskrive og drøfte:

Alternative design for ny kabelendemast ved Bjørnegårdssvingen som kan bidra til dempe det visuelle inntrykket. NVE-rapporten «Visuell tilpasning av mastetyper i regionalnettet» (nr. 60/2019) skal benyttes. Mastedesign skal avveies mot tekniske og økonomiske hensyn.

I MTA kapittel 4.2 går det fram at Elvia planlegger å etablere en kabelendemast som er lik den eksisterende kabelendemasten nord for Hamang transformatorstasjon. Dette er en fagverksmast i stål, lik som mast vist i Figur 1, men hvor nedre del kles i treverk for å hindre at noen klatrer opp i masten.

MTA inneholdt imidlertid ingen informasjon om alternativ mastedesign for ny kabelendemast (jf. vilkår i anleggskonsesjonen).

I epost av 29.09.2022 etterspurte NVE hvilke vurderinger Elvia har gjort når det gjelder alternativt mastedesign.

I epost datert 06.10.2022 skriver Elvia at de har sett på løsning for alternativt design på ny endemast. Kabelendemasten i figur 1, som Elvia søker om å få bygge, er en mast med vertikalt planoppheng (hvor linjene ligger over hverandre). Den alternative masten de har vurdert, er en mast med horisontalt planoppheng (hvor linjene ligger ved siden av hverandre), jf. figur 2.

Elvia påpeker at en mast med horisontalt planoppheng (hvor linjene ligger ved siden av hverandre) vil være mer arealkrevende, ved at den vil kreve bredere rettighetsbelte og mer rydding av vegetasjon. En slik mast vil også ha mer omfattende grunnarbeid. Elvia mener en mast med horisontalt planoppheng ikke vil være aktuelt i dette området, hvor det er begrenset med areal tilgjengelig. Elvia opplyser at kostnaden for de to løsningene er om lag den samme.

Figur 1 viser eksempel på kabelendemast som skal etableres ved Bjørnegårdssvingen. Kilde: Elvias MTA for omlegging av 47 kV nettanlegg ved Hamang

Figur 2 viser det alternative mastedesignet som Elvia har vurdert, hvor linjene er lagt i horisontalt planoppheng

Eliva opplyser at hovedkriteriet for dimensjoneringen av en kabelendemast, er at den skal tåle vekten av kablene som skal monteres i masten med luftlinjene som strekkes inn fra den ene siden. Eliva opplyser at nabomasten er en eldre vinkelmast og at det er usikkert om hvilken dimensjoneringskapasitet denne masten har.

NVE mener at begge mastene som er presentert fra Eliva, vil innebære et betydelig teknisk visuelt preg, og at det sann sett ikke er så mye som skiller de to fra hverandre. NVE mener imidlertid at det i dette området er en fordel å begrense arealinngrepet i den grad det er mulig. Vi mener derfor at begrenset arealinngrep er hovedgrunnen som taler for at Eliva skal få tillatelse til å etablere kabelendemast i tråd med det de omsøkte i konsesjonssøknad og i MTA-plan, det vil si masten presentert i figur 1.

Naturmangfold

Statsforvalteren i Oslo og Viken har i sin høringsuttalelse påpekt at kabeltraseen ligger innenfor den viktige naturtypen viktig bekke- og elvedrag (Sandvikselva), som er registrert med B-verdi etter DN-håndbok 13. Det påpekes at kantvegetasjon er svært viktig for naturmangfold i og langs vassdrag. Gode kantsoner bidrar også til å redusere avrenning av næringssalter og fare for elveerosjon. Elvia har i kommentarer til uttalelsen opplyst at kantvegetasjon ikke skal røres mer enn nødvendig, og at de skal ha fokus på hindre avrenning til Sandvikselven. NVE støtter vurderingen fra Statsforvalteren om at det er viktig å bevare kantsonene for å redusere avrenning til Sandvikselva. Vi viser til at bevaring av kantvegetasjon går tydelig fram av MTA-kartet, og vi vurderer derfor at det ikke er nødvendig å sette eget vilkår for å ivareta dette.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§8-12 er vurdert i konsesjonsbehandlingen og konsesjonsvedtak av 30.04.2021. Vurderingene bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag og er tilstrekkelig konkrete og dekkende for tiltaket. De legges derfor til grunn for dette vedtaket.

Riggplasser

Eliva planlegger å benytte et areal under dagens høyspentlinje til riggplass, arealet er avmerket i MTA-kartet. Dette er et gruslagt areal, som ikke benyttes til noe spesielt formål i dag. Det opplyses i MTA at riggplassen skal opparbeides slik at arealet kan tilbakeføres til den stand det var før det ble tatt i bruk. NVE legger dette til grunn for vedtaket.

Naturfare

Det er viktig at inngrep vurderes med tanke på naturfare, både om anlegget kan bli skadet av skred eller om anleggsarbeidene i seg selv kan utløse skred. Tiltaksområdet ligger delvis under marin grense slik at det er potensial for forekomst av marin leire.

I MTA kapittel 3.1.1 går det fram at det er gjennomført en geoteknisk vurdering av fundamenteringsmetode for kabelendemasten, hvor det er konkludert hvilken løsning en bør velge for å unngå fare for å utløse områdeskred som følge av etablering av kabelendemast.

NVE fikk den 26.10.2022 ettersendt en geoteknisk vurdering av kabeltraseen. Vurderingen er utarbeidet av Norconsult og datert 05.07.2022. I konklusjonen fremgår det at området sør for Nye Hamang transformatorstasjon vurderes å ha tilfredsstillende stabilitet, forutsatt en mindre justering av traséen samt gjerne seksjonsvis utførelse om det er praktisk mulig. For området i nord må forholdene langs en støttemur vurderes nærmere og avklares med Statens vegvesen. Langs øvrige deler av denne traséen vurderes stabiliteten som god. Ved utførelse skriver Norconsult at geotekniker bør kontaktes umiddelbart om man skulle observere noe som kan tyde på dårlig stabilitet, særlig der det er tverrfall.

NVE legger til grunn at nødvendige tiltak gjøres for å redusere risikoen for skred, og vil derfor sette vilkår om dette. Vi konstaterer at det til syvende og sist er konsesjonær sitt ansvar at anlegget bygges slik at anlegget ikke kan bli skadet av skred eller at anleggsarbeidene i seg selv kan utløse skred.

Konklusjon

NVE vil med de vilkårene og forutsetningene som er gitt i dette vedtaket, godkjenne Elvia sin MTA-plan som gjelder omlegging av 47 kV nettanlegg ved Hamang transformatorstasjon.

Sluttrapport

NVE kan følge opp anlegget med tilsyn med hjemmel i energiloven kapittel 10.

Som et ledd i oppfølging av anlegget vil NVE stille krav om at det skal utarbeides en sluttrapport, som sendes NVE innen ett år etter at anlegget er satt i drift. Rapporten skal dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjon, godkjent MTA og eventuelle endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen. [Mal for sluttrapport finnes på nve.no](https://nve.no).

Tidsfrist for opprydding og istandsetting av anleggsområdene er i konsesjonen satt til to år etter at anlegget er satt i drift. Dersom oppryddingen ikke er ferdig når sluttrapporten sendes inn, skal status og fremdrift for dette arbeidet rapporteres til NVE. NVE kan avslutte tilsyn i byggefasen på grunnlag av innsendt sluttrapport.

Tilleggsopplysninger som dere må være oppmerksomme på

Orientering av grunneiere og rettighetshavere

Vi ber dere, så snart som mulig, om å orientere berørte grunneiere, rettighetshavere, naboer og gjenboere om dette vedtaket. Orienteringsbrevet finnes vedlagt, og vedtaket skal følge orienteringen. Kopi av underrettingen med tilhørende adresseliste skal sendes til NVE.

Krav om internkontrollsystem (IK-system)

Internkontrollsystem for energianlegg gjelder fra 1.1.2019, NVE forutsetter at dette er på plass og at det følges opp.

Plan- og bygningsloven

For anlegg for overføring eller omforming av elektrisk energi som har anleggskonsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven (pbl) med unntak av kapittel 2 og 14. Det betyr at det for gjeldende anlegg verken er nødvendig med dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling, jf. pbl §1-3.

Når anlegget er ferdig bygget, skal kommunen få tilsendt kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg slik at kartdata på enkel måte kan gjøres tilgjengelig, jf. byggesaksforskriften (SAK 10) § 4-3, siste ledd.

Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

NVE minner om at anlegget er underlagt kraftberedskapsforskriften (FOR-2018-11-01-1641). NVE har ikke vurdert om tiltaket tilfredsstiller forskriftens krav.

Før anleggsarbeidet starter er tiltakshaver ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se informasjon om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Inger Helene Waagaard Riddervold
seniorrådgiver

Godkjent av:
Godkjent av Anne Johanne Kråkenes
Seksjonssjef

Kristian Markegård
Direktør

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

ELVIA AS

Kopimottakerliste:

STATENS VEGVESEN

STATNETT SF

BÆRUM KOMMUNE

ELVIA AS - Ivar Bredeesen

Franzefoss Pukk AS

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

VIKEN FYLKESKOMMUNE

SAMEIET HAMANG GÅRD

SAMEIET HAMANG TERRASSE 55

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.